

یادداشت

سد گتوند، مایه افتخار و غرور ملی یا شرمساری و سرافکندگی؟

شهاب شادمان ـ کارشناس منابع آب

● با آغاز موج تازه‌ای از هجمه‌ها و حمله‌های بی‌منطق و اظهارنظرهای غیرکارشناسانه و عوام‌فریبانه درباره «سد گتوند» و شورشدن آب رودخانه کارون، خوشبختانه توضیحات بسیار روشن و صریح مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران، به‌عنوان رسمی‌ترین مسئول صاحب‌نظر و پاسخ‌گو درباره سد گتوند، به خوبی نشان می‌دهد شوری آب رودخانه کارون و آب خرم‌شهر و آبادان، هیچ‌گونه ارتباطی با سد گتوند ندارد.

بر پایه ابراز نظر صریح و روشن ایشان، خروجی آب از سدگتوند، با EC حدود ۶۰۰ میکروموس، کیفیت مناسبی داشته و متأسفانه وجود منابع آلاینده‌ای مانند تآسیسات کشت و صنعت نیشکر و سایر ابنیه و کارخانه‌های واقع در حاشیه رود کارون، به دلیل راهسازی غیراصولی پساب‌های صنایع و تخلیه فاضلاب‌های مربوطه، آب کارون را به‌شدت آلوده کرده و باعث شوری و کدورت و تغییر کیفیت مناسب اولیه آن شده‌اند.

وجود گزارش‌های مستند و منظم روزانه و پایش دائمی کیفیت آب خروجی از سد گتوند و بررسی شرایط غیرعادی رودخانه کارون در مسیر رسیدن به شهرهایی مانند اهواز، خرمشهر و آبادان، به‌روشنی نشان می‌دهد که آب سالم رهاشده از سد گتوند، در فواصل مختلف مکانی هرچه از محل احداث سد دورتر می‌شود، به دلیل تأثیرپذیری از پساب‌های ورودی به رودخانه کارون و آلاینده‌های مختلف، بر میزان آلودی آن افزوده می‌شود و به واسطه همین آلاینده‌ها شور می‌شود.

متأسفانه برخی از چهره‌های شناخته‌شده که انتظار داریم به دلیل جایگاه و مسئولیت‌شان بر پایه موازین علمی و با پشتوانه آمار و اطلاعات سخن بگویند، گناه آلودگی و شوری آب کارون را بر گردن سد گتوند و سازندگان و طراحان آن می‌اندازند و چشم خود را بر ریشه‌های اصلی آلوده‌سازی کارون می‌بندند.

حتی گاهی کار را به جایی می‌رسانند که با تحریف آشکار بسیاری از حقایق مسلم، سخنانی بر زبان می‌آورند که فارغ از واقعیت است؛ ازجمله اینکه گفته‌اند دولت نهم خودسرانه محور سد را تغییر داده است و...!!!

شنیدن چنین سخنانی بی‌آنکه حتی دو سطر مطلب با مدرک مستندی برای چنین اظهارنظری ارائه داده شود، معنایی جز فرصت‌طلبی ندارد.

شاید از نظر روان‌شناسی، این نوع فرافکنی‌ها معنایی جز تلاش برای به‌فراموشی‌بردن مجموعه ناکامی‌ها و ناکارآمدی‌های برخی از ما در دوران مسئولیت‌مان ندارد. تلاشی که سعی داریم تا خاطره تلخی را که مردم از ما در خاطر دارند، با چنین ترغندهایی از ذهنشان پاک کنیم و گاه نیز برای ابراز وجود، به قیمت تخریب دیگران و نادیده‌گرفتن موفقیت‌هایی مانند ساخت «سد گتوند» به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین سازه‌های فنی و مهندسی کشور و سند یک افتخار ملی، با بی‌پروایی هرچه تمام‌تر، برخلاف مصالح کشور، «سیاه‌نامی» می‌کنیم.

گذر

صادرات برق ایران به عراق قانونی متوقف شد

● وزیر نیرو گفت: طرف عراقی درک می‌کند که در این روزها ایران به همه ظرفیت تولید برق خود برای پوشش نیاز بیک مصرف احتیاج دارد. به گزارش تسنیم، در روزهای اخیر صادرات برق ایران به عراق به طور کامل متوقف شد و این موضوع موجب شده بود تا وزیر برق این کشور شخصا به تهران سفر کند و خواستار وصل مجدد صادرات برق به عراق شود. رضا اردکانیان، وزیر نیرو، امروز در جمع خبرنگاران درباره این موضوع گفت: هر قرارداد و توافق‌نامه‌ای چارچوب و شرایط مخصوص به خود را دارد. قرارداد صادرات برق نیز با چارچوب‌ها و شرایطی به امضا می‌رسد که اگر کشور صادرکننده در بخشی از سال احتیاج به برق تولیدی خود داشت، این انعطاف در قرارداد وجود دارد. او افزود: وزیر برق عراق در روزهای اخیر به تهران آمد و مذاکرات مستقیمی درباره ادامه صادرات برق به این کشور داشتیم؛ اما طرف عراقی درک می‌کند که ایران در این روزها به خاطر پوشش نیاز بیک مصرف به تمام ظرفیت تولید برق خود احتیاج دارد.

پرداخت ارز دولتی متوقف نمی‌شود

● مدیرکل سیاست‌ها و مقرررات ارزی بانک مرکزی اینن موضوع را که دولت می‌خواهد پرداخت ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومانی را متوقف کند، تکذیب کرد. به گزارش صداوسیما مهدی کسرائیی‌پور گفت: با توجه به روند غیرمعمول و غیرمنطقی ثبت سفارش انجام‌شده از ابتدای امسال تاکنون لازم بود ارزیابی‌هایی دراین‌باره انجام شود تا دریابیم چه میزان از این ثبت سفارش‌ها واقعی و مرتبط با نیازهای کشور است.

شرق: «رانت» کلیدواژه‌ای است که این‌روزها و به‌ویژه پس از انتشار فهرست ارز دولتی تخصیص‌یافته به شرکت‌ها برای واردات، بیشتر از همیشه برای توصیف اقتصاد ایران از آن استفاده می‌شود. البته به باور برخی کارشناسان رانت در تاروپود اقتصادی کشور نفوذ کرده و در سایر بخش‌ها نمودهایی دارد که باید باز و روشن شوند تا امکان مبارزه و برطرف‌کردن آن به وجود بیاید. با توجه به همین موضوع با علی شهبویی، کارشناس صنعت انرژی کشور، به گفت‌وگو نشستیم تا نمود و ریشه‌های رانت را در حوزه تخصصی او جست‌وجو کنیم. شهبویی هلدینگ‌های صنعت انرژی را یکی از نمودهای رانت در این حوزه می‌داند و بر این باور است که ریشه‌های رانت را باید فراتر از چارچوب مدیریتی دولت و مثلاً در شیوه تأمین مالی انتخابات در کشور جست‌وجو کرد تا امکان درمان رانت به‌طور زیربنایی فراهم شود.

❧ **آیا فهرست اخیر بانک مرکزی درباره ارز تخصیص‌یافته دولتی به شرکت‌ها برای واردات را می‌توان به نوعی نمود حاکمیت سازوکار رانت بر اقتصاد کشور توصیف کرد؟**

بحث درباره رانت را فقط نباید در تخصیص ارز به برخی واردکنندگان کالاها محدود و جست‌وجو کرد. این بحث که ریشه اصلی مشکلات اقتصادی و فسادهای سیستماتیک در کشور شده است، در خیلی از بخش‌های دیگر فضای سیاسی- اقتصادی کشور نیز مشهود است که باید با عزمی جدی به شفاف‌سازی و اصلاح قوانین مرتبط با آن پرداخت، بالطبع در حوزه‌های انرژی نیز با توجه به گردش مالی بالای این حوزه، این اعداد بزرگ‌تر خواهند بود.

❧ **به تعبیر شما بحث ارز تخصیص‌یافته نمودی از تأثیر رانت در اقتصاد کشور ماست. با توجه به حوزه فعالیت شما در صنعت انرژی کشور، نمود رانت در این حوزه چگونه است؟**

حوزه انرژی یکی از بخش‌هایی است که رانت قابل‌توجهی را به خود اختصاص داده، قیمت غیرواقعی نرخ تسعیر ارز برای خوراک واحدهای پتروشیمی است. این نرخ هم‌ایک برای خوراک صنایع پتروشیمی کشور با قیمت سه‌هزارو ۸۰۰تومان به‌ازای هر دلار محاسبه می‌شود که اختلاف بسیار زیادی با بازار دارد، درحالی‌که همین واحدها به صنایع پایین‌دستی خود که اتفاقاً صنایع ضعیف‌تری هم هستند چنین تخفیف‌هایی را منتقل نمی‌کنند. در همین بحران اخیر افزایش نرخ ارز، صنعت نوشیدنی کشور را که از PET در تهیه بطری‌های خود استفاده می‌کند در مرز ورشکستگی قرار داد، درحالی‌که ارائه خوراک صنایع پتروشیمی افزایش چشمگیری نداشت. متأسفانه صنایع کشور عادت کرده‌اند به‌جای

معاون وزیر اقتصاد:

وزرا مصوبات هیئت مقررات‌زدایی را دور می‌زنند

شرق: سیدحسین میرشجاعیان حسینی، معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی، روز گذشته در جمع خبرنگاران گزارشی از عملکرد هیئت مقررات‌زدایی و اقدامات انجام‌شده در حوزه بهبود فضای کسب‌وکار ارائه کرد و خبری‌هم به دلایل نوسانات نرخ ارز که خارج از اختیار دولت بود، زد.

فقط ایران و کره‌شمالی در FATF مشکل دارند

معاون وزیر اقتصاد اگرچه بیشتر وقت این نشست را به توضیح اقدامات دولت برای مقررات‌زدایی و بهبود فضای کسب‌وکار اختصاص داد اما در پاسخ به سؤال خبرنگاران توضیحاتی درباره دلایل افزایش قیمت ارز داد. به گفته میرشجاعیان چند اتفاق خارج از اراده و اختیار دولت در این نوسانات تأثیرگذار بودند. حرکتی که در بازار امارات انجام شد و اجرای قانون مالیات ارزش‌افزوده در دوبئی اولین دلیلی بود که میرشجاعیان برای افزایش نرخ ارز ذکر کرد. او همچنین به موضوع FATF اشاره کرد و گفت: این مسئله خارج از اراده دولت است و مجموعه حاکمیت به این نتیجه نرسیده و معتقدم عدم پیوستن به آن آثار زیان‌باری دارد و فقط کره‌شمالی و ایران هستند که از روابط بانکی بین‌الملل محروم می‌شوند. به گفته معاون بانک مرکزی، تلاش مردم برای حفظ ارزش دارایی‌ها که باعث نوساناتی در بازار مسکن و سکه شد، همچنین مشکلاتی که در انتقال ارز به شکل اسکناس به داخل کشور وجود دارد، از دیگر عوامل تأثیرگذار بر قیمت ارز بودند.

معاون وزیر اقتصاد در پاسخ به سؤال دیگری درباره عدم کنترل حجم نقدینگی در سال‌های اخیر و نقش آن در مشکلات اقتصادی فعلی گفت: نقدینگی بالا تشدیدکننده بحران است و قبول دارم که نقدینگی در آینده نیز یک تهدید است اما اینکه دولت می‌دانست روی نظام توزیع نظارت دارد یا نه، بحث دیگری است و می‌دانیم که عموماً روی کالا‌های اساسی قدرت نظارت وجود دارد و آسیب در جاهایی رخ داد که ابزار نظارت دولت وجود نداشت.

سامانه‌هایی برای بهبود فضای کسب‌وکار

میرشجاعیان در این نشست با اشاره به چهار زیرسامانه درهم‌تنیده که سامانه جامع پیشخوان مجوزهای کشور را تشکیل می‌دهند، گفت: اولین زیرسامانه این پیشخوان که «سام» نام گرفته است وظیفه دریافت درخواست مجوز از مردم، تحویل آن به دستگاه اجرایی مربوطه، تبادل استعلامات مربوط به مجوزهای بین دستگاه‌های اجرایی و در نهایت تحویل مجوز صادرشده به درخواست‌کننده را برعهده دارد. این سامانه به دنبال این است که متقاضیان مجوزها بدون سردرگمی، مجوزهای خود و استعلام مربوط به آن را فقط از یک نقطه قابل پایش عمومی

اقتصاد

عکس: رونق رستمی

در گفت‌وگو با عضو ستاد نفت و انرژی حسن روحانی بررسی شد

سرنخ‌های رانت انتخاباتی

رانت‌خواهی در هلدینگ‌ها گاه تا کشمکش سیاسی برای استیضاح وزرا پیش می‌رود

افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های عملیاتی و تولیدی خود، به‌دنبال کسب سود بیشتر از رانت تفاوت نرخ ارز دولتی با بازار باشند. این رانت‌ها برای کشور ما بیش از آنکه بُعد حمایتی داشته باشد، سروش‌گذاشتن بر بازدهی پایین مدیریت‌هاست. همان‌طورکه اقتصاد ما را فروش نفت سرپا نگه داشته برخی صنایع کشور را نیز حمایت‌های نابجا و رانت دولتی سر پا نگه داشته است. اینها آفت مدیریت کشور است و خودروسازی‌ها مثال بارز چنین مدیریتی هستند. هلدینگ‌های خصولتی نیز که بخش اعظمی از اقتصاد کشور را به‌ویژه در صنعت انرژی در دست دارند، واجد قوانین شفافی نیستند و با تأسیس شرکت‌های مشترک با بخش خصوصی عملاً فضای پرابهام بیشتری را به‌وجود آورده‌اند. پراکنده‌سازی و غیرشفاف‌بودن برخی از این هلدینگ‌ها رانت‌های ویژه‌ای را برای برخی ایجاد کرده است که گاه کشمکش‌های سیاسی آن تا آستانه استیضاح وزیر نیز پیش می‌رود. این فضاها باید شفاف‌سازی شوند و از حیط خلوت گروه‌های سیاسی به بنگاه‌های اقتصادی شفاف تبدیل شوند.

❧ **نقش سیاست‌گذاری‌های غلط در ایجاد و تشدید رانت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

به نظر من سیاست‌گذاری همان‌قدر که می‌تواند مانع رانت باشد، می‌تواند موجب آن‌هم باشد؛ برای نمونه همین سیاست چندنرخ‌کردن ارز و تفاوت نرخ‌ها همواره منشأ فساد بوده است.

در تجربه اخیر هم دیدیم که ارزهای اختصاص‌یافته

رانت اقتصادی تأثیرگذار است. می‌توانید بیشتر توضیح دهید؟

سرنخ بسیاری از رانت‌ها و فسادها را می‌توان در هزینه‌های غیرشفاف در انتخابات‌ها جست‌وجو کرد. عدم شفافیت و قوانین مدون در این بخش خلا بزرگی است که حتماً باید مورد بازبینی قرار گیرد. تردیدی نیست که شرکت در انتخابات برای احزاب و گروه‌های سیاسی هزینه‌های قابل‌توجهی دارد. اما احزاب و ستادها باید محل منابع و مصارف هزینه‌های خود را شفاف کنند. شاید قوانین مبارزه با پول‌شویی هم اینجا به کارمان بیاید. اگر به دقت بررسی شود همین تأمین هزینه‌های انتخابات است که بعضاً برخی مسئولان ستادها یا مدیران کشور را تعیین می‌کند. با یک استدلال ساده می‌بینیم کسانی که در ستادها و انتخابات‌ها هزینه می‌کنند، متعاقباً بعد از انتخابات به دنبال کسب درآمد هستند. این درآمد‌ها ممکن است با اعمال نفوذ در انتصاب‌ها یا بهره‌گیری از بخش‌های غیرشفاف اقتصاد صورت پذیرد. بنابراین این چرخه می‌شود یک چرخه رانت و فساد در انتخابات‌ها و انتصاب‌ها که مدام بازتولید می‌شود و نتایج‌اش ترجیح مطامع شخصی و گروهی بر منافع ملی است و بحران نارضایتی مردم از فساد سازمان‌یافته و ناکارآمدی مدیران را ایجاد می‌کند. پس باید جایی و زمانی جلوی این چرخه را گرفت و این روند معیوب را اصلاح کرد. به گمانم اکنون با فضای ایجادشده و فشار افکار عمومی وقت تغییر این چرخه است و باید شفاف‌سازی هزینه‌های انتخاباتی و احزاب به یک مطالبه عمومی و یک قانون شفاف و قابل پایش تبدیل شود. اگر در برخی کشورها این موضوع دارای اهمیت ویژه‌ای است و حتی به استعفا یا رسوایی صدراعظم محبوب آلمان هلموت کهل نیز منجر می‌شود برای آن است که می‌دانند این موضوع در نهایت تبعات بسیار سنگینی برای ملت و کشور دارد.

❧ **شما یکی از اعضای ستاد نفت و انرژی حسن روحانی در انتخابات بودید. سؤال من این است که خود این ستاد و اعضای آن چه گام‌هایی برای مبارزه با رانت برداشته است؟**

ستاد نفت و انرژی دکتر روحانی بعد از انتخابات باید برنامه‌های اعلام‌شده در زمان انتخابات را مطالبه و پایش می‌کرد. این اتفاق تاکنون نیفتاده است، اما امیدوارم این کار که به نظر مهم و در راستای کمک به دولت هم هست، با جدیت دنبال شود. این ستاد می‌تواند بازخورد اقدامات و تصمیمات مجموعه دولت در حوزه انرژی را به‌صورت کارشناسی آنالیز و اعلام کند. این نظرات می‌توانند مورد توجه مجموعه دولت، فعالان و ذی‌انژان این بخش قرار گیرد.

خبر

افزایش ۱۰۰ هزار تومانی سکه در کسری از ساعت

● قیمت سکه پس از آنکه تا ظهر امروز (ساعت ۱۳) روند کاهشی داشت، در نیم‌ساعت تغییر جهت داد و حدود صد هزار تومان گران شد. محمد کشتی‌آرای، عضو اتحادیه فروشندگان و تولیدکنندگان طلا و جواهر، در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: با آغاز تحول سکه‌های بیش‌فروش از امروز، قیمت سکه بعد از روند کاهشی و رسیدن به قیمت دومیلیون و ۷۳۰ هزار تومان، از ظهر به بعد در پی افزایش نرخ دلار به بالای هشت هزار تومان، روند صعودی به خود گرفت و به دومیلیون و ۸۲۸ هزار تومان رسید. او افزود: درحال‌حاضر بازار طلا و ارز به‌شدت حساس است و با یک اتفاق و صحبت سیاسی و اقتصادی بلافاصله واکنش نشان می‌دهد.

مشخص نیست دقیقاً چه اتفاقی باعث بالا رفتن قیمت ارز و سکه شده و در حال واکاوی این مسئله هستیم. عضو اتحادیه فروشندگان و تولیدکنندگان طلا و جواهر با بیان اینکه قیمت‌ها لحظه‌ای بالا و پایین می‌شود، درباره آخرین قیمت‌ها گفت: در ساعت ۱۳:۱۵ نیم‌سکه یک‌میلیون و ۳۵۶ هزار تومان، ربع سکه ۷۰۱ هزار تومان و سکه یک‌گرمی ۴۱۱ هزار تومان قیمت داشت. به گفته کشتی‌آرای، هر گرم طلای ۱۸عیار ۲۳۵ هزارو ۲۰۰ تومان است. هر مثقال طلا نیز که صبح کمتر از یک میلیون تومان بود، اکنون یک‌میلیون و ۱۹ هزار تومان قیمت دارد.

قیمت مرغ به ۹۰۰۰ تومان رسید

● رئیس اتحادیه برنده و ماهی از افزایش قیمت مرغ به ۹ هزار تومان در مراکز خرده‌فروشی خبر داد. این افزایش قیمت در حالی است که هنوز مصوبه ستاد تنظیم بازار درباره افزایش قیمت مرغ ابلاغ نشده است. مهدی یوسف‌خانی در گفت‌وگو با مهر از افزایش قیمت مرغ به ۹ هزار تومان در مراکز خرده‌فروشی خبر داد و گفت: قیمت هر کیلوگرم مرغ گرم در عمده‌فروشی در کشارگاه هشت هزار تومان و توزیع در واحدهای صنفی هشت‌هزارو ۱۵۰ تومان است. او ادامه داد: همچنین نرخ این کالا در خرده‌فروشی مرغ شمال هشت‌هزارو ۶۰۰ تومان و قیمت عمده مرغ کشتار شمال در میدان بهمن هفت‌هزارو ۷۰۰ تومان است.

اینترنت پتیاک

بدون توقف!

پهنای باند اختصاصی ویژه سازمان ها و ادارات

با تجهیزات رایگان و تعرفه عالی

www.petiak.com

دارای پروانه سراسری ارائه خدمات ارتباطی ثابت از سازمان

تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به شماره ۹۵ - ۱۰۰

۲۳۴۹-۰۲۱